

Психофармакопрепараттарды жасына сай, жүктілік
кезінде қолдану ерекшеліктері

Қуаныш

Қонысов Б

Орындаған: Әшір

Қабылдаған:

Тобы: ЖМ-519

Жоспар :

- Кіріспе
- Негізгі бөлім
  - Психофармакопрепараттарды жүктілерде қолдану ерекшеліктері
  - Балаларда қолдану ерекшеліктері
- Қорытынды
- Пайдаланылған әдебиеттер

Психотропты препараттар

нейролептиктер

транквилизатор

антидепрессант

психодизлептиктер

психостимулятор

нормотимиктер

ноотроптар

Психофармакопрепараттарды жүктілікте қолдану ерекшеліктері

Психотропты препараттардың жүктілерге кері әсері:

- *тератогенді эффект* препараттарды I триместрде қолданғанда болады.
- *неонатальді улану және доғару синдромы* психофармакотерапияны жүктіліктің III триместрінде қолданғанда болады;
- *жүріс-тұрысына және дамуына әсер етуі* кеш балалық шақта көрінеді.

FDA классификациясы бойынша психотропты заттардың категориялары

Категория	Психотропты заттар
A	жоқ
B	<ul style="list-style-type: none"> • клозапин (антипсихотик) • буспирон (анксиолитик)
C	<ul style="list-style-type: none"> • антидепрессанттар – СҚСИ, ҮЦА тобы; • жаңа антидепрессанттар – миртазапин, венлафаксин; • анксиолитиктер - клоназепам; • атипиялық антипсихотиктер. • флуоксетин
D	<ul style="list-style-type: none"> • Нормотимиктер - карбамазепин и вальпроат; • антидепрессанттар – кейбір ҮЦА; • анксиолитиктер – бензодиазепин туындылары (клоназепамдан басқа).
X	Бензодиазепин туындылары - триазолам, темазепам, флуразепам.

Нейролептиктер

- 4060 жүкті әйел жүктілік кезінде *фенотиазинді* *нейролептиктерді* қолданғанда 406 да аномалия көрінген - **4060/406 (10% аномалия)**
- *Хлорпромазин* - **400/5 аномалия;**
- *Галлоперидол* қолданған 406 жүкті әйелден: **14 бала мальформация, 3 балада аяқ-қолдары дамымаған.**
- **Оланзапин, кветиапин, рисперидон, сертиндол және зипразидон** - қарыншааралық дефекттер және бүйректік мальформация.
- Нейролептиктерді жүктіліктің кеш кезеңінде қолданғанда функциональды өзгерістер байқалған: экстрапирамида жүйесінің функциясының бұзылыстары, жоғарғы дозада (500 мг/күніне) жаңа туған нәрестелердің тыныс алуына, бауырдың функциясына теріс әсер етеді(сарғаю)

Антидепрессанттар

783 науқас флуоксетинді
қолданғанда:

- Функциональді
бұзылыстар:

олигурия, тахикардия,
тыныс алу бұзылыстары,
перифериялық цианоз,
бұлшықет тонусының
жоғарылауы, тремор.

ҮЦА қолданғанда – қанқаның
туа біткен ақаулары болады.

ҮЦАді орта дозада және жүктіліктің ІІІ триместрінде
қолданғанда салыстырмалы түрде қауіпсіз есептелінеді.

Транквилизаторлар

- Диазепамды жүктіліктің I триместрінде қолданғанда - нәрестеде қатты таңдайдың дамымауы, қояншық, мықын жарығы даму қаупі жоғары. Ұзақ уақыт қолдану тіндерде жиналып қалуына алып келеді. Босану кезінде б/етке немесе в/і енгізу қауіпсіз, бірақ босанудан 15 сағат алдын енгізгенде тұншығу, бұлшықет тонусының төмендеуіне алып келеді.
- Сонымен қатар, басқа да транквилизаторлардың (мепробамат, хлордiazепоксид) тератогенді әсері жоғары.

Балаларда психофармакотерапияны қолдану ерекшеліктері:

Баланың жасы, физикалық және психикалық даму;

Психикалық бұзылыстың басталған уақытын;

Дәрілердің дозасын есепке алу керек

Жиі интервалдармен қысқа курс жүргізу;

“жұмсақ” психотропты заттар

Тамшылы формадағы заттар
(неулептил, галлоперидол)

Балаларда жиі қолданатын, жақсы көтеретін заттар:

неулептил, сонапакс

церебролизин,
пантогам, фенибут

пиразидол, азафен

PK-ЛС-5 №005288

ҚР-ДЗ-5 №005288

СОНАПАКС® 10 мг

SONAPAX® 10 mg

Thioridazine

60 драже

Для внутреннего применения

Ішке қабылдауға арналған

Пантогам

100 мг/мл 100 мл

Сироп
Шербат

Гопантенная кислота
Гопантен қышқылы

пик-фарма

Пантогам

Таблетки

Гопантенная кислота 250 мг

50 шт.

пик-фарма

Per. уд. № PK-ЛС-

Балаларға қолдануға рұқсат психотропты заттар:

Нейролептики-антипсихотиктер:

- **Оланзапин** – 18 жастан
- **рисперилон** -15 жастан
- **галоперидол** – 3 жастан астамдарға 0,025-0,05 мг/сут., жасөспірімдерге - 0,5-1,5 мг 2-3 рет/сут.;
- **неулептил** 0,1-0,5 мг 1 кг салмағына.

Антидепрессанты:

- **мелипрамин** 3-6 жасқа- 5 мг/сут., 7-12 жасқа - 25 мг/сут.;
- **юлофт** - 12 жастан; обсессивті-компульсивті бұзылыстарда - 20 мг/сут.;

феварин, паксил – балаларға қолдануға болмайды.

Қорытынды

- Жүктілік кезінде психотропты дәрілерді қолдануды шектеу керек. Әсіресе, I триместрде қолданудан сақталу керек. Қолданған жағдайда да алдымен, психотропты дәрінің тератогенді әсері мен психикалық аурудың ауырлығын салыстырып алу керек. Емдеуге науқастан да, жұбайысынан да келісімін алу керек. Мақсатқа көре минимальді-эффективті дозасыны қолдану керек.
- Балаларда және жасөспірімдерде психофармакотерапия үлкендерге қарағанда жағымсыз әсерлері және асқынулары көп болады. Балалар кейбір дәрілерге аса сезімтал келеді: галлоперидол, трифтазин. Токсикоманикалық әсері бар транквилизаторлар, антипаркинсонизмді заттарды қолданғанда абай болу керек.

Пайдаланылған әдебиеттер:

- «Основы психофармакотерапии: Пособие /О. Г. Сыропятов, Н. А. Дзеружинская, Е. И.Аладышева; Киев; 2007
- Основы Психофармакотерапии: Пособие Для Врачей/Наталия Александровна Дзеружинская.
- Психофармакотерапия в период беременности/Шмуклер А. Б./ № 4 (55) — 2010 год 77
- «Справочник практического врача», под редакцией проф. А. И. ВОРОБЬЕВА. Москва. «Медицина».
- Особенности психофармакотерапии шизофрении у детей и подростков / Евсегнеева Екатерина Романовна/Минск: БелМАПО 2006

Кері байланыс

- Психотропты препараттардың қандай тобын білесіздер?
-